

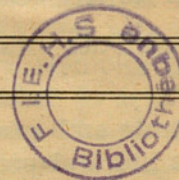
Butlletí de «Germanor»

CENTRE CATALA

ANY XXXIX — N.º 553 — JULIOL 1950

CASILLA 2278

SANTIAGO DE XILE

Commemoració del Corpus de Sang a Valparaiso

LA CARAVANA I LA RECEPCIO

Enguany els catalans residents a Valparaiso i els de Santiago han celebrat, conjuntament, l'aniversari del Corpus de Sang a la ciutat del Port. L'acte resultà una manifestació de germanor que segurament farà més vives i eficients, per a una obra comuna, les tradicionals relacions entre ambdós Centres.

La commemoració va tenir lloc el dia 18 de juny. Durant la tarda anterior, una caravana automobilística es traslladà de Santiago a Valparaiso. La integraven el president del Centre Català, de Santiago, Sr. Joaquim Sabaté, el president del Club Barcelona, Sr. Lluís Franquesa, l'exconseller Sr. Ramon Vinyes, el Secretari de Mutual Catalana, Sr. Josep M. Casasses, acompanyats de les respectives esposes i altres dames, el vice-president del Centre, Sr. Ramon Bella, el secretari, Sr. Pelai Sala, el vice-secretari, Sr. Josep Bertran, el Conseller Sr. Ovidi Oltra, el Sr. Joan Juanet i Srta. Juanet, el director de GERMANOR, etc.

A l'endemà, a les 11 del matí, la comitiva fou rebuda oficialment al Centre Català, on hi vam trobar molts compatriotes, presidits pel jove president de l'entitat, Sr. Antoni Pedrals (fill). Entre altres distingides personalitats, recordem el venerable Sr. Antoni Pedrals, els Srs. Lluís Busquet, Modest Parera, Josep M. Trabal, Baldrich, Grau, Fullà, Viladoms, etc.

La recepció consistí essencialment en una llarga i substancial conversa, en la qual van participar gairebé tots els presents, discutint-se temes vitals per a l'actuació agermanada d'ambdós Centres; discussió que desembocà en els acords següents:

- a) Elegir la Delegació catalana de Xile, segons les bases establertes per la Presidència de la Generalitat.
- b) Confeccionar el cens dels catalans residents a la República de Xile.

c) Estudiar les possibilitats d'establir una filial de Mutual Catalana a Valparaiso.

d) Designar-hi un representant de GERMANOR i de les edicions de "El Pi de les tres branques".

e) Realitzar actes patriòtics i festivals en comú per les dues entitats germanes.

Aprovats aquests punts amb gran entusiasme, el president del nostre Centre lliurà al president del Centre Català de Valparaiso, un magnífic tapís amb l'efígie del president Companys, magníficament enquadrat, com a recordatori de l'acte. Els catalans de Valparaiso el van rebre amb el millor afecte, i no cal dir que amb aquest motiu van ser pronunciades noves i efusives paraules d'acendrat patriotisme.

BANQUET I DISCURSOS

A les dues de la tarda, començà el banquet, esplèndidament servit, i que constituí una demostració del bon gust dels compatriotes de Valparaiso. Cal dir, a més, que no podien haver triat un millor lloc. Hom s'hi trobava com a la proa d'un vaixell, voltats d'espais líquids i vaporosos, entre blancors d'escuma i grisos desmaiats. Les gavines traçaven corones al nostre voltant, com si també volguessin participar a la festa, atretes per les paraules inflamades dels oradors, o com si, en llur condició d'ocells, s'admirassin de sentir-se lliures i de veure uns homes engaviats.

Entretant el Sr. Baldrich donava la benvinguda als catalans arribats de Santiago, amb una commovedora gentilesa. El Secretari del nostre Centre hi corresponia i cedia la paraula al vice-secretari, Sr. Josep Bertran, que feu un discurs molt aplomat i efusiu, on es condensava ja tota l'emoció de l'acte que celebràvem.

Seguidament van prendre la paraula el Secretari del Centre Català de Valparaiso, i va llegir unes quartilles que, per la seva importància, transcrivim íntegrament en un altre lloc.

DISCURS DEL PRESIDENT DE CULTURA

No menys important i substanciós resultà el discurs que llegí el Sr. Viladoms, President de la Comissió de Cultura del Centre de la mencionada localitat, i que sinó transcrivim també íntegrament és degut a la seva extensió.

El Sr. Viladoms en nom del susdit Centre posà de manifest la satisfacció amb què havien acollit la suggerència

dels catalans de Santiago d'aplegar-nos en un acte de tanta transcendència. Evidencià la sinceritat dels catalans del port a servir la causa de Catalunya, i la seva entusiasta decisió a actuar amb energia i de portes enfora per a fer comprendre a tothom els drets de Catalunya, la magnitud del nostre problema i els nostres anhels de llibertat. Unicament així —va dir— podrem contrarestar la descatalanització política i cultural que sofreix el nostre poble.

Immediatament, s'estengué en una documentada enumeració cronològica dels fets històrics més importants de la nacionalitat catalana. Posà de manifest la injustícia del Compromís de Casp, estudià l'abast de la magna epopeia del Corpus de Sang i de la del Onze de setembre, i analitzà els fets que se succeïren, des de la fundació de la Unió Catalanista fins als nostres dies, en la lluita pel recobriment de Catalunya.

Finalment dedicà un record als Presidents Macià i Companys, i acabà afirmant que si els catalans del 1640 lluitaven en defensa de les seves llibertats en contra del Rei que les usurpava; que si els del 1714, defensaven els darrers furs d'una pàtria vexada, nosaltres defensem amb fe i amb voluntat indefallent, la reivindicació d'aquella gloriosa Catalunya del Comte de Barcelona, fundador de la dinastia catalana.

Veritable discurs d'un President de Cultura, la dissertació del Sr. Antoni Viladoms, que encisà els oients, fou vivament aplaudida.

TRANSCENDENTALS PROPOSICIONS DEL SR. GRAU

Com era d'esperar, ja que el clima patriòtic entretant havia assolit molts graus, hom demanà amb insistència al Sr. Francesc Grau que fes també ús de la paraula. Després de fer-se pregar, amb la seva reconeguda modèstia, el Sr. Grau llegí unes abrandades manifestacions demostratives del seu amor a la bella terra de Xile i a l'enyorada terra catalana, i seguidament proposà la realització dels següents punts per tal de vitalitzar la nostra collectivitat:

- 1.—Celebrar una gran Festa Major catalana a l'Estadi.
- 2.—Crear a Santiago una casa Central d'ajut als catalans necessitats.
- 3.—Organitzar una Sala d'Exposicions de les Indústries catalanes de Xile.
- 4.—Formar una Cambra de la indústria i del comerç català a Santiago.
- 5.—Obrir concursos en les escoles xilenes d'Història de Catalunya.
- 6.—Crear una escola de català destinada als fills de catalans.
- 7.—Instaurar un concurs anual de declama-

Vinya Sta. Teresa
Puente Alto

MIR I CIA. LTAD.
SANTIAGO

AV. VICUÑA MACKENNA, 1490
TELEFON 52045

NOGUERA I CIA. LTDA.

Fàbrica de Talons de Fusta
per a Sabates

SANTIAGO CONCHA, 1148

CASILLA 714

Telèfon 05215

ció catalana entre no professionals. 8. — Propiciar una reunió de catalans residents a Xile, a l'Argentina, a l'Uruguai i al Paraguai, al peu del Crist dels Andes, per a donar amplitud de totes aquestes idees i demostrar als governs dels mencionats països la capacitat emprenedora dels catalans.

Si ens emprenem un programa semblant —acabà manifestant el Sr. Grau— farem comprendre al món que els catalans que hem vingut a Amèrica, no hi hem vingut per conquerir-la, sinó per fer-ne un símbol de pau i un model de veritable llibertat.

DISCURS DEL SR. LLUIS FRANQUESA

Capítol apart, mereix el discurs del Sr. Franquesa que, tot i ser improvisat, fou una nova prova de la seva erudició i del seu coneixement de les aportacions catalanes a la història de la civilització. El Corpus de Sang —va dir— representa un dels fets de més transcendència en la història nacional de Catalunya, alhora que constitueix una de les manifestacions més destacades del caràcter i de l'esperit català, en la seva ordenació jurídica i política. En aquest sentit, la diada del juny del 1640, fet inicial de la primera guerra sostinguda per Catalunya en defensa de la seva personalitat nacional, és una de les més importants aportacions de la nostra pàtria al procés universal de les idees polítiques.

No és possible dintre els límits d'aquesta recensió recollir la interessant tesi desenvolupada pel Sr. Franquesa

(i esperem que ell mateix ho farà un dia en algun dels seus substanciosos assaig) per demostrar que moltes de les antigues institucions jurídiques i polítiques de Catalunya, les trobem avui incorporades en la legislació constitucional dels països democràtics. Per a la seva demostració, el Sr. Franquesa va retreure exemples ben impressionants, i fou així molt just, en acabar la seva dissertació recomanant als catalans que superin la seva modèstia excessiva i que contribueixin a la difusió de l'esperit democràtic i liberal de Catalunya, a través de les seves vicissituds històriques.

PARAULES FINALS DEL PRESIDENT, I COMIAT

Finalment el President del Centre Català de Santiago féu un resum dels discursos, dels acords, i de les suggerències fetes en aquesta diada memorable. Posà de relleu la necessitat d'agermanar-nos tots per a realitzar-les, i estimulà a tots enèrgicament a treballar en la causa de la recuperació de Catalunya.

Acabat l'acte, amb les efusives i entusiastes paraules del president, els catalans de Santiago van acomiadar-se cordialment dels compatriotes de Valparaiso, i van emprendre el retorn, patriòticament reconfortats. I si una lleu melangia, companya inseparable dels adéus, omprínia els nostres cors, ens consolàvem amb l'esperança que els compatriotes que deixàvem vora la costa del Pacífic no trigarien, tramuntant la serralada mitjanera, a venir ben aviat a celebrar un acte semblant entre nosaltres.

Dia 30 de juliol:

Assistiu als Festivals de Mutual Catalana!...

(Veure informacions a la pàgina 8)

Guants **Aramis**
Seminario, 152 Telèfon 40351
CASILLA 848
BALCELLS I JUANET LTDA.

Curtidos **Victoria**
GILI GERMANS
Bandera, 643 Telèfon 88703
CASILLA 3820 - TELEGRAMES -GILCA-
Importadors de materials per a fabricar Calçat
Fàbrica de maletes i cinturons

Camiseria Busquet
Darreres novetats
Corbates LORD Camises MATCH
Tota mena de Roba interior d'home
Av. Pedro Montt, 2017 — VALPARAISO

ELECTRICITAT FERRETERIA
IMPORTADORS
CASA ROYAL
Avda. BERNARDO O'HIGGINS, 845
Davant l'Església de San Francisco

FORN "NUEVA PARIS"
Josep Riumalló P.
Elaboració de Pa amb farines de primera qualitat
Repartiment a Domicili
Carrer Lira, 144 Telèfon 32769

JOSEP DE CAMINO
Agent de la Companyia d'Assegurances
"La Catalana"
Ahumada, 236 - Telèf. 82186 - Cas. 838

PILOLINA
CONTRA LA CASPA I LA CAIGUDA DEL CABELL
Demaneu-la
a totes les farmàcies
TORT GERMANS
Castro, 427 Telèfon 63054

CHAMPAGNE
Metropolitan
Agustinas, 1111 - Of. 818 - Telèfon 87613

EL NEGRO I EL GLOBO
PEDRALS I CIA.
CASA FUNDADA L'ANY 1882
CONFECCIONS • SASTRERIA
CAMISERIA
VALPARAISO: YUNGAY, 2946 - TELEFON 2534

MODES

Fasor

ESTADO, 387

TELEFON 32877

«Union Española de Seguros»

COMPANIES D'ASSEGURANCES GENERALS

EL GLOBO — LA IBERO CHILENA
EL FARO — LA CANTABRIA
LA CACHAPOAL — LA CONCEPCION
LA ESMERALDA

Assegurem qualsevol suma i qualsevol risc

Incendi • Marítim • Transport terrestre
Sembrats • etc., etc.

Casa Matriu:

MATIAS COUSIÑO, 150; 2.^{ON} PIS
TELEFONS: 69177-69178 — CASILLA 2397

COMPREU!...

CALÇAT
DONOSTY

Puente, 538   Telèfon 87404

Cabané i Codina Ltda.
ELECTRICITAT INDUSTRIAL

MOTORS • ALTERNADORS
GRUPS DE GALVANOPLÀSTIA

PROJECTES Y PRESSUPOSTOS

Chacabuco, 37.- Classificador 648 - Telef. 94226

EXEMPLARITAT DEL CORPUS DE SANG

(DISCURS DEL SECRETARI DEL CENTRE CATALA DE VALPARAISO, SR. MODEST PARERA)

Commemorem avui una data històrica, que ha tingut profundes resonances durant el transcurs de la vida catalana. Recordar-la, ha de contribuir a orientar-nos en el camí dels nostres deures nacionals, a enfortir la nostra esperança en una Catalunya restaurada, a unir els nostres afanys per a salvar-la.

Han passat més de tres segles des del Corpus Sang. Catalunya ha vist caure i morir les seves institucions democràtiques, de les quals estava tan ufanosament enorgullida. Un destí nefast ha gravitat damunt del nostre desenvolupament nacional, i els Comte-Duc i els Comtes de Santa Coloma, s'han repetit, amb una tenacitat corpenedora per a culminar en el pitjor de tots.

Catalunya ha vist arrengrer-se, com diria Jacint Verdaguer: "Les fúries i quimeres —que inunden nostres cases i enrunen nostres horts—, també de l'estiuada els jorns xafogorosos— sembrant esgarripança, la pedra els llamps i els trons", i ha vist com s'han desfet, una a una, totes les nostres conquestes polítiques fins a quedar en la més pobra orfenesa. Ha vist com ens han canviat les institucions nacionals, com ens han robat les llibertats polítiques, com ens han volgut ofegar dintre de la uniformitat de la misèria i de l'esclavitud, i com, finalment, han intentat soterrar-nos per a sempre. Però nosaltres ens hem aferrat a la vida, com l'herba s'arrapa a la terra i, amb una voluntat, contra la qual s'estavella la tirania, afirmem la nostra voluntat nacional. Amb tota l'ànima, amb la força de l'esperit que batega al fons dels nostres pensaments i de les nostres paraules i contra el qual ni les lleis arbitràries ni les presons no poden res, els catalans recordem els nostres herois, vindiquem la nostra història, lluitem pel nostre futur. Complim així el nostre deure, un deure imposat per la nostra història, per la nostra sang, per la nostra condició d'homes que han escollit el camí de la llibertat, tot i que el camí de la llibertat sigui, encara en els nostres temps, el camí del sacrifici i el camí de la il·lusió.

Catalunya viu les pitjors hores de la seva història: hores ben tristes, immensament allargassades, que li emmetzinen l'ànima, i la priven de personalitat, que és el dolor més profund que pot patir un poble. Cert que el passat li serveix de conhort, li dona una bandera, l'empeny vers el futur. Car, tal com deia Comte, els morts governen els vius. Però no es pot viure eternament i solament en l'esperança!

Es per això que a nosaltres ens correspon un paper important en la tasca del redreçament del nostre poble. Des d'ací, des de l'Amèrica, on els catalans som estimats per la nostra laboriositat i els nostres sentiments de dignitat humana, podem fer molt per a la nostra causa. No oblidem que un poble viu, mentre vol viure, i que és, mentre vol ésser. I el nostre deure és el de sentir-nos cada dia més catalans per compensar les defallences, i també les traïcions dels que resideixen a l'interior de Catalunya, voltats de mil paranys i entre perills, ja que ésser català a Catalunya és, per una amarga ironia del destí, un pecat que la justícia franquista persegueix i castiga d'una manera implacable. Però el tresor de la nostra terra, l'hem de salvar entre tots, l'hem de salvar, amb l'entusiasme del nostre jovent que manté la resistència contra l'ofensiva desnacionalitzadora, amb el seny dels nostres pagesos que, si callen, segueixen obstinadament sentint-se catalans, amb el conreu amorós del nostre idioma, en la defensa del qual van a la vanguardia els nostres escriptors, i amb l'ajut econòmic dels catalans d'Amèrica que ha de fer que les nostres institucions, els nostres reductes, siguin cada dia més puixants.

De la tasca del redreçament del nostre poble, ningú no pot sentir-se'n exempt. A tots ens correspon participar-hi: catòlics i comunistes, homes de la vall i de la muntanya, soldats tots de la causa catalana, amics fraterns en les hores de perill, posant l'amor a Catalunya per damunt de totes les ideologies. Car no és avui, sinó demà, quan pugui esbataranar els finestrals de la seva ànima i fer voleiar al vent les quatre barres glorioses, que Catalunya decidirà quin camí vol escollir. I tant si vol dreçar una creu en cada cruïlla com penjar una falç i un martell en cada balcó, haurem de sentir-nos satisfets, perquè es tan debades de fer viure un poble en l'engany, com desviar el curs dels rius: les aigües tornen sempre a la seva llera. Mentre l'acció sigui inspirada per la voluntat de servir Catalunya, mentre el pensament sigui guiat pel desig de salvar-la, tot ha d'agermanar-nos. I agermanats han de conviure els sentimentals que veuen Catalunya a través del folklore i de les belles tradicions, els que la voldrien agosarar-se en grans empreses culturals, i els que són atents a les noves paraules que parlen de llibertat i de justícia social. Perquè Catalunya és una cosa i una altra; està més amunt i més enllà de les nostres apreciacions filosòfiques i

doctrinals; ens enclou a tots i ens governa a tots. Ha estat abans que nosaltres, serà més endavant, quan ja nosaltres només siguem pols en la nostra terra. Els nostre anhels d'avui quedaran resumits en unes simples ratlles en el llibre de la seva història, per on han desfilat un dia els comtes i els reis, els menestrals i els gremis, els remenses després, més endavant els segadors, els patriotes del 1714 i els pioners del nostre renaixement...

La tasca és feixuga, immensa. Quasi tot està per fer. Però si tenim un govern, apuntalem-lo; si tenim un moviment de resistència, esperonem-lo. Ajudem la cultura catalana a través de les seves diverses veus i expressions: Jocs Florals, revistes, editorials... Nodrim el nostre esperit en el culte de les nobles virtuts catalanes. Fem dels nostres Centres la llar de tots els catalans, convertim-los en el recinte sagrat, on la Catalunya exilada trobi escalf i estímulo per a la seva lluita; transformem-los en els nuclis directius car per la quantitat i qualitat dels seus adherents, el hauria de pertocar servir-nos de guia en les tasques que Catalunya demana i necessita.

La idea d'aplegar-nos en aquest record als homes que lluitaren en l'any 1640 i que mantingueren fins el 1652 la resistència contra la tirania; la idea d'honorar Pau Claris, un dels homes més lúcids de la nostra història, ha estat una excel·lent oportunitat per demostrar la germanor que existeix entre nosaltres, entre els nostres Centres. Ens ha permès de constatar que coincidim en el nostre amor a Catalunya i en el nostre desig d'alliberar-la. Ens ha permès, novament, reafirmar la nostra voluntat nacional, la nostra esperança d'obtenir en un dia pròxim la llibertat de Catalunya. Tan debó aquesta reunió sigui el punt de partida d'una etapa més intensa i fecunda en les nostres relacions!

Comissió Coordinadora

El Consell Directiu del Centre Català té particular interès a fer constar el seu agraïment pel patriotisme dels socis, ja que, a despit de l'augment de quota, no s'ha produït un nombre substancial de baixes en els rengles de la nostra entitat. Constitueix aquest fet una demostració de l'assistència que el Consell troba entre tots els associats o, millor dit encara, que ens sentim tots agermanats en l'empresa de fer anar endavant el Centre amb totes les seves seccions.

Per la seva banda el Consell no estalviarà cap esforç per correspondre a aquesta confiança, i per intensificar, en la mesura que el finançament ho permeti, les activitats patriòtiques, socials, artístiques i esportives de la nostra entitat.

Una de les mesures que el Consell ha pres darrerament amb aquesta finalitat, és la de crear una Comissió Coordinadora, la missió de la qual, com el seu nom indica, és de relligar totes les iniciatives de les Seccions i ramificacions, fent que mútuament es prestin escalf i suport, creant així una unitat més íntima.

Aquesta Comissió, presidida pel President del Centre ha estat estructurada en la forma següent: Pel COMITE DE DAMES, Sres. Elvira Gili i Carme Sala; per ESTADI CATALA, Srs. Josep Salomó i Laureà Gili; per L'ORFEO CATALA, Srs. Rafael Sierra i Eduard Trias; per CLUB BARCELONA, Srs. Lluís Franquesa i Pere Aznar; per PENYA BATIBULL, Srs. Josep Nogués i Josep Bertran; per ART I LLETRES, Srs. Joan Juanet i Domènec Guansé. Integren també la Comissió els Vocals del Consell delegats a les Seccions, i podran participar en les reunions tots els altres Consellers quan ho estimin convenient.

Federació Xilena d'Assegurances

Formada per les Companyies
LA CAUPOLICAN LA FEDERAL
LA NUMANCIA

VALPARAISO SANTIAGO

GERENCIA: PRAT, 805 HUERFANOS, 972-OF. 810
CASILLA 744 CASILLA 1993
TELEFON 5854 TELEFON 89684

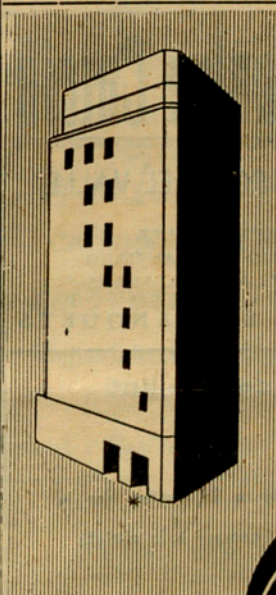
— AGENCIAS A TOTA LA REPUBLICA —

A CONCEPCION
A NEU AL

Clarís
HOTEL

El seu nom
ja ho diu:

es una casa catalana

Quan volgeu
celebrar dignament
una diada,
i sempre que desitgeu
quedar bé
recordeu-vos del

Nuria*

Restaurant
Rotisserie

Cuina catalana,
amb especialitats
casolanes i
sumptuoses

ESTABLIMENTS

Plaça Baquedano

Oriente

PUBILL Germans

CONFITERIA I PASTISSERIA • TELEFON 63767
LICORS I ROTISSERIA • TELEFON 65692
RESTAURANT A LA CARTA • TELEFON 65710
BAR • TELEFON 67548

ESPECIALITAT EN:
Banquets
Bodes
Bateigs
Recepcions
Festes familiars, etc.

A. P O T O K E R

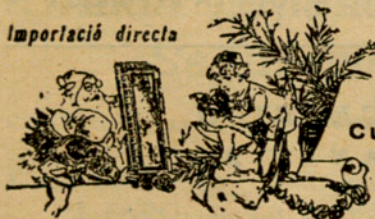
Pelleteria

MEDALLA D'OR
A ESPANYA

AHUMADA, 116; ALTS
CASILLA 529 TELEFON 74760

Fàbrica de Miralls

Importació directa

SUCESSOR
DE Francesc
Cucurella R.

ARGOMEDO, 369 • ESPECIALITAT EN MIRALLS
TELEFON 36131 • DE FANTASIA I VENECIANS

IMPRESMTA

Mediterrània

L'UNICA IMPRESMTA CATALANA DE XILE

IMPRESSIONS ACURADES

Av. Matta, 320 Telèfon 52356

Restaurant del **Centre Català**
MONJITAS, 707
TELÈFON 37568

a càrrec de JORGE DEL VALLE

ATENCIÓ ESMERADÍSSIMA
LA MILLOR PENSIÓ DE SANTIAGO
ELS MILLORS PLATS CATALANS

ESPECIALITAT EN BANQUETS

Un moble rústic de qualitat

MOBLES

per a la vostra llar al
camp i a la ciutat

Tarragó i Aguadé

Limitada

SUR

Av. Providencia, 1190 - Telèfon 46622

Una nova actriu catalana

La nostra compatriota Montserrat Julió, una de les figures més destacades del Teatre d'Assaig de la «Universidad Católica» que, en la interpretació de la protagonista de «La Anunciación a María», de Paul Claudel, s'ha revelat com una actriu de primer ordre. En la pròxima edició de GERMANOR ens referirem més detingudament al seu èxit.

«Arts i Lletres»

El dia 3 de juliol sota la Presidència del President del Centre i Delegat a la Secció, Sr. Joaquim Sabaté, va reunir-se la Comissió organitzadora de la Secció Arts i Lletres, la qual quedà constituïda en la forma següent:

Sr. Xavier Benguerel, President; Sr. Lluís Franquesa, Tresorer; Sra. Roser Bru, Assessor Artístic; Srs. Joan Juanet i Pelai Sala, adjunts, i Sr. Domènec Guansé, Secretari.

Van quedar pendents de consulta i designació altres membres adjunts.

La Comissió en la mateixa secció projectà una secció inaugural d'actes artístics que consistiria en una exposició de pintors catalans residents a Xile, recitals i concert. Pròximament donarem més detalls d'aquest Programa. Al mateix temps s'estudià la forma de treballar conjuntament amb l'«Instituto Chileno Catalán de Cultura», a fi d'organitzar altres actes fora del Centre.

- MIRALLS
- CRISTALLS
- VIDRES

Treballs de la més alta qualitat

SOCIETAT MANUFACTURERA
DE VIDRES I METALLS

Cucurella i Cia. Ltda.

SCHLACK, cantonada PUMA
(Recoleta) - Telèfon 63292

CENIT
LA CASA DE LES LAMPARES

Castelló i Cia. Ltda.
SAN ANTONIO, 41
TELEFON 81656

GRAN ASSORTIT DE LAMPARES
DE PRISMES DE CRISTALL

ELEGANCIA

DISTINCIO

Sastreria Casals

Casimirs anglesos

Agustinas, 984

Telèfon 85356

Club d'esports

SECCIO DE BASQUET

L'equip del BARCELONA segueix participant amb gran entusiasme en la competència oficial de la Divisió d'Honor. Dificultats de reorganització de l'equip i la manca del valuós aport de Parra, el qual es trobava amb una lesió a la mà que li impedí participar-hi, el nostre Club no pogué aconseguir les victòries esperades. Tanmateix en l'últim partit jugat amb "Dàvila Baeza", l'equip va presentar-se complet i assolí un magnífic resultat, com ho demostra l'escore favorable al nostre Club, de 48 per 28. Confiam, per tant, que la nostra Secció de Bàsquet deixarà en bon lloc el prestigi del Club Barcelona.

SECCIO DE FUTBOL

El campionat de la "Liga de Amigos de Futbol" es desenrotlla en forma magnífica pel Barcelona. Les seves intervencions són cada dia més dignes d'aplaudiments, i els resultats més fagugers.

Amb els dotze partits jugats, el Barcelona s'ha adjudicat deu victòries, i en la classificació general manté el segon lloc, amb 19 punts, mentre el primer lloc és ocupat, conjuntament, pel Núria, el Fiaquino i l'Atlético de Bilbao, amb 20 punts. Cal assenyalar que el Barcelona porta un partit menys que els jugats pels tres punters, cosa que fa la posició del Barcelona encara més remarcable.

SECCIO DE PING-PONG

Estem en condicions d'anunciar que es troba en curs de reorganització aquesta Secció. Els catalans, doncs, poden ja inscriure's i gaudir d'aquest esport que, a més, dona tanta vitalitat al Centre Català, amb l'assistència del nostre jovent.

SECCIO D'EXCURSIONISME I ESQUI

El Directori d'aquesta Secció ha quedat constituït com segueix:

President, Sr. Enric Planes; Vicepresident, Sr. Cristià Aguadé; Tresorer, Sta. Marta Servet; Secretari, Srta. Margarida Aguilera; Vocals: Sr. Claudi Tarragó, Sr. Joan Linneberg, Sr. Enric Martin.

La constitució del nou Directori ha complagut molt a tots els socis de la Secció i estem segurs que seguirà essent una de les branques més actives i esplendoroses del nostre Club, sota el guiatge de la bandera barrada que flameja en el cim de les muntanyes andines, fent patent la presència de Catalunya i l'esperit dels catalans.

Orfeó Català

PRESENTACIO PUBLICA

Finalment ja podem assegurar que l'Orfeó Català farà la seva presentació al públic de Santiago, davant del qual fa tants anys que no havia actuat. La Directiva, el mestre i els orfeonistes comprenen el compromís que per a tots representa una tal presentació, i no han escatimat esforços per a assegurar-ne el resultat. El Programa, que ja hem esbossat anteriorment, és de gran envergadura i dividit de manera que pugui satisfer per igual als xilens i als catalans. Esperem, doncs, que els nostres consocis veuran satisfeta una de les seves més cares il·lusions i podrem així compensar-los pels sacrificis que fan per mantenir aquesta gloriosa institució catalana, que hauria de constituir un dels nostres majors orgulls.

Amb anterioritat a aquest Concert, l'Orfeó, el dia 6 d'agost, tindrà una actuació a Peñaflor, a benefici del Cos de Bombers d'aquella localitat, actuació que assumirà el caràcter d'un assaig general. Segurament es farà també una altra presentació a San Bernardo, per a acabar d'entrenar els nostres cantaires.

L'Orfeó, doncs, compleix la missió que li és encomanada de fer conèixer a Xile l'esperit de Catalunya, la seva veu i el ritme que l'anima.

Més barat que enlloc!...

Casa Bauzà

Pisa - Ganiveteria - Cristalleria - Regals

San Diego, 1233 Telèfon 51164

Forn "La Barcelonesa"

RAMON BELLA M.

ESPECIALITATS: "Chocosos", Pa de Llet i de Motlle
Repartiment només a particulars

Av. Condell, 1654 Telèfon 40568

AGUSTI TAFALL

Autoritzat per la D. G. S. E.

INSTAL·LACIONS I REPARACIONS ELECTRIQUES
Venda de Materials - Compra i Venda de Motors

Matucana, 565 Telèfon 94948

Palomer i Germans Ltda.

MAJORISTES DE CERVESA I PANIMAVIDA

Vins i Licors Acreditats Repartiment a domicili

San Diego, 1751 Telèfon 50351

Sabaté

i Fills

**Calçat
de Senyora
i Nens**

OVIDI OLTRA

ADVOCAT

Qüestions civils, comercials, tributàries
i d'estrangeria

Ahumada, 131 - Of. 701-702 • Tel. 89643

Vins: LONTUE
SAN JAVIER

de Martí Aleu i Cia.

Son els millors! Poveu-los i us en convencereu

Exposición, 936 Telèfon 91838

La Trinchera

CALSINA I BISCUPNVIC LTDA.

Fiambreteria i Restaurant

Especialitat: Pollastre a l'aspiedo
GRAN ASSORTIT DE MARISC

Merced i San Antonio — Telèfon 32868

Millás i Fill

Nobis — Canadà Dry — Cochrane — Panimàvida
Vi Santa Carolina — Cervesa Floto

SECTOR N.º 1

F. Vivaceta, 798 — Telèfs.: 89559 i 64930

MUTUAL CATALANA

Diada de la Mutual. — Aquest mes de juliol, Mutual Catalana compleix dos anys de vida. Dos anys saturats de belles realitzacions, i finalitzats amb l'adquisició de la Clínica denominada fins fa poc "El Pinar", i que avui és ja la "Clínica Catalana": la nostra Clínica.

El Directori de la Mutual ha volgut que fos donada a la celebració d'aquest segon aniversari de la secció mutualista del Centre Català tota la solemnitat que es mereix. Es per aquest motiu que, d'acord amb la Comissió de Festes del Centre Català, ha confeccionat un programa —que ja hauran rebut tots els socis— dels festivals que se celebraran el dia 30 del present, i entre els quals figura el descobriment de la placa que donarà el nom de "Clínica Catalana" a la nostra Clínica. En aquest acte hi participarà l'Orfeó Català. Figura també, en el programa, un festival artístic al Teatre Baquedano, amb projeccions i participació d'artistes diversos. Acte seguit, tindrà lloc un dinar de germanor als establiments "Oriente". I, a la tarda, ballada de sardanes i ball familiar a tota orquestra en el nostre estatge social.

Cal esperar, donada la magnitud del programa de la Diada de la Mutual, que tots els mutualistes hi participaran amb el major entusiasme.

Avis important a tots els Mutualistes. — El Consell Directiu de "Mutual Catalana" fa avinent que, d'ací en endavant, els mutualistes que tinguin necessitat de fer ús dels serveis de dentista no caldrà que recorrin al Metge Coordinador de serveis; podran anar directament al dentista, qui els lliurarà

la corresponent butlleta-pressupost, butlleta que haurà d'ésser portada després a la Secretaria de "Mutual Catalana", a fi de segellar-la degudament. Complert aquest requisit, el mutualista podrà ésser atès en forma immediata pel dentista corresponent.

El Consell Directiu fa avinent, però, que aquest avis resa només com s'ha dit abans, per al què fa referència als serveis de dentística. Per a tots els altres, mentre no hi hagi contraordre, regirà el sistema ja conegut dels mutualistes.

Suscripció pro-Clínica. — En els darrers dies s'han rebut a la Secretaria de la Mutual les següents erogacions pro-Clínica Catalana:

Amb caràcter de préstec. — Família Giró, \$ 1.000.—; Pere Pruna Gascón, \$ 1.000.—; Rosalía Queralt vda. de Tolsosa, \$ 1.000.—; Antoni Castell Mestre, \$ 1.000.—; Antoni Ferrer Forn, \$ 1.000.—.

A títol de donacions. — Josep Nogués, \$ 1.000.—; Marçal Marimon, \$ 1000.—; Pere Alemany, \$ 500.—.

El Consell Directiu de Mutual Catalana agraeix als esmentats mutualistes llurs aportacions i aprofita aquesta avinentesa per a fer una nova crida a aquells als quals pugui haver passat desaperbut el fet que permanence oberta la subscripció pro-Clínica Catalana per a que, com més aviat millor, es facin presents en un acte que, sens dubte, ha de resultar altament beneficiós per a tots els socis i especialment per als catalans, perquè per a aquests està en joc, àdhuc, el prestigi de la nostra colònia.

Regraciaments. — El Consell Directiu de Mutual Catalana, a més dels regraciaments a diverses personalitats que ja ha fet presents en les edicions anteriors de GERMANOR, té especial interès a fer patent la seva gratitud envers el Dr. Oscar Zàrate i el Sr. Enric Casagran pels seus treballs a favor de la nostra obra mutualista.

Central del Molde Parisien

PATRONS A MIDA, completament armats
(Models exclusius de Paris)

«Hombreras Raglan», rodones i japoneses
(en formes úniques europees)

Senyora, sigueu la vostra pròpia modista:
encarregueu-nos el tall dels vostres vestits que us deixarem enlestits amb dues proves per a la costura.

Huérfanos, 714; 2.^{ON} pis, Dep. 203

- BANQUETS
- BODES
- BALLS i RECEPCIONS
en els seus salons o a domicili
- VAIXELLA DE LUXE
- SERVEI A TOT LUXE
- Servei de Buffet a domicili

us ofereix

Demaneu pressupostos sense compromís

Tintoreria Las Novedades

Rentats en sec

Tenyits sobre mostra

Dols en vuit hores

San Francisco, 409 al 435 — Teléf. 60935

BRIXTON

FABRICA DE
TOVALLOLES
I BARNUSSOS

Blanco Encalada, 2559
Teléfon 94693

Ramon Vinyes Sanromà

Castellà Granja i Cia.

Agustinas, 629

Teléfon 30472

Cigars: "ROMEO I JULIETA"

Xereç: "TIO PACO"

Conyac: "LA PARRA DE ORO"

BODEGA VILLA PRAT

XARGAYÓ I QUINTANA

Fruits del país • Mongetes • Blat de
moresc • Llenya • Carbó

SERVEI A DOMICILI

San Isidro, 1725 — Teléf. 53477

Coll i Cia. Ltda.

SASTRERIA

MESURES ACURADES
CONFECCIONS EXCLUSIVES

Moneda, 864

Teléfon 85980

Mobles Colonials

JOAN GRAMUNT

Lord Cochrane, 565

Teléfon 66567